

Les monts Garizim et Hébal entourent la ville de Sichem

Bénédiction et Malédiction

Josué orchestra une scène imaginée par Moïse dans le désert du Sinaï afin de faire comprendre au peuple l'importance de leur engagement au moyen d'une symbolique très puissante.

דברים פרק כז

(יא) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר:
 (יב) אֱלֹהֵי יַעֲמֹדוּ לְבָרֶךְ אֶת הָעָם עַל הָרֵי גְרִזִּים בְּעִבְרָכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן שְׁמַעוֹן וְלֵוִי וַיהוּדָה וַיִּשָּׁשְׂכָר וַיֹּסֶף וּבְנֵימִן:
 (יג) וְאֱלֹהֵי יַעֲמֹדוּ עַל הַקְּלָלָה בְּהָר עֵיבֵל רְאוּבֵן גָּד וְאֲשֵׁר וַזְּבוּלֹן דָּן וְנַפְתָּלִי:
 (יד) וַעֲנוּ הָלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רֶם: ס
 (טו) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֶּכֶה תּוֹעֵבֶת יִקְוֶה מַעֲשֵׂה יָדַי חֲרָשׁ וְשֵׁם בְּסֻתֵּר וַעֲנוּ כָל הָעָם וְאָמְרוּ אָמֵן: ס
 (טז) אֲרוּר מְקַלֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (יז) אֲרוּר מְסִיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (יח) אֲרוּר מְשַׁגֵּה עֹר בְּדַרְךְ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (יט) אֲרוּר מְטֵה מִשְׁפָּט גֵּר יְתוֹם וְאַלְמָנָה וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כ) אֲרוּר שֹׁכֵב עִם אִשְׁתּוֹ אָבִיו כִּי גֵלָה כֹנֵן אָבִיו וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כא) אֲרוּר שֹׁכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כב) אֲרוּר שֹׁכֵב עִם אֲחִיתוֹ בֵּת אָבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כג) אֲרוּר שֹׁכֵב עִם חֲתָנָתוֹ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כד) אֲרוּר מְכֵה רֵעֵהוּ בְּסֻתֵּר וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כה) אֲרוּר לֹקֵחַ שָׁחַד לְהַכּוֹת נַפְשׁ דָּם נָקִי וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: ס
 (כו) אֲרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דְּבַרֵּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן: פ

Deutéronome chapitre 27 versets 11 a 26 :

- 11) Et Moïse donna au peuple, ce même jour, l'ordre suivant:
- 12) "Voici quelles tribus prendront position sur le mont Garizim, pour la bénédiction à donner au peuple, quand vous aurez passé le Jourdain: Siméon, Lévi et Juda; Issachar, Joseph et Benjamin.
- 13) Et les suivantes se placeront, pour la malédiction, sur le mont Hébal: Ruben, Gad et Asher; Zabulon, Dan et Nephtali.
- 14) Les Lévites prendront la parole et diront à haute voix, s'adressant à tout homme en Israël:
- 15) "Maudit soit l'homme qui ferait une image taillée ou jetée en fonte, objet d'abomination pour l'Éternel, ouvrage de l'art humain, et qui l'érigerait en un lieu secret!" Sur quoi le peuple entier répondra: Amen!
- 16) "Maudit soit qui traite avec mépris son père ou sa mère!" Et tout le peuple dira: Amen!
- 17) "Maudit, celui qui déplace la borne de son voisin!" Et tout le peuple dira: Amen!

- 18) "Maudit, celui qui égare l'aveugle en son chemin!" Et tout le peuple dira: Amen!
 19) "Maudit, celui qui fausse le droit de l'étranger, de l'orphelin ou de la veuve!" Et tout le peuple dira: Amen!
 20) "Maudit, celui qui a commerce avec la femme de son père, découvrant ainsi la couche paternelle!" Et tout le peuple dira: Amen!
 21) "Maudit, qui s'accouple avec quelque animal!" Et tout le peuple dira: Amen!
 22) "Maudit, qui cohabite avec sa fille, fille de son père ou fille de sa mère!" Et tout le peuple dira: Amen!
 23) "Maudit, qui cohabite avec sa belle-mère!" Et tout le peuple dira: Amen!
 24) "Maudit, qui frappe son prochain dans l'ombre!" Et tout le peuple dira: Amen!
 25) "Maudit, qui se laisse corrompre pour immoler une vie innocente!" Et tout le peuple dira: Amen!
 26) "Maudit soit quiconque ne respecterait point les paroles de la présente doctrine et négligerait de les mettre en pratique!" Et tout le peuple dira: Amen!

רש"י דברים פרק כז פסוק יב

(יב) לברך את העם - כדאיתא במסכת סוטה (לב א) ששה שבטים עלו לראש הר גריזים, וששה לראש הר עיבל והכהנים והלויים והאזרחים למטה באמצע הפכו ליום פניהם כלפי הר גריזים ופתחו בברכה ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה וגו' ואלו עונין אמר. חזרו והפכו פניהם כלפי הר עיבל ופתחו בקללה ואומרים, (פסוק טו) ארור האיש אשר יעשה פסל וגו' וכן כולם עד (פסוק כו) ארור אשר לא יקים:

Rachi sur Deutéronome 27:12 :

Comme il est dit dans le traité Sotta (p. 32a) : six tribus montèrent au sommet du mont Garizim, et six autres au sommet du mont Hébal, tandis que les prêtres, les lévites et l'Arche étaient dans la vallée. Les lévites se tournèrent vers le mont Garizim, et entamèrent la bénédiction : " Béni soit l'homme qui ne ferait pas d'image taillée ou jetée en fonte ...", et de chaque côté on répondit Amen. Puis les lévites se tournèrent vers le mont Hébal et prononcèrent la malédiction : " Maudit soit l'homme qui ferait une image taillée ou jetée en fonte ..." et toute la suite jusqu'à : " Maudit soit quiconque ne respecterait point...".

Le mont Garizim

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לב עמוד א

ברכות וקללות כיצד? כיון שעברו ישראל את הירדן, ובאו אל הר גריזים ואל הר עיבל שבשומרון שבצד שכם שבאצל אלוני מורה, שנאמר: +דברים יא+ הלא המה בעבר הירדן וגו', ולהלן הוא אומר: +בראשית יב+ ויעברו אברהם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה, מה אלון מורה האמור להלן - שכם, אף אלון מורה האמור כאן - שכם. ששה שבטים עלו לראש הר גריזים וששה שבטים עלו לראש הר עיבל, והכהנים והלויים והאזרחים עומדים למטה באמצע, הכהנים מקיפין את הארון והלויים את הכהנים וכל ישראל מכאן ומכאן, שנאמר: +יהושע ח+ וכל ישראל וזקניו ושוטריהם ושופטיהם עומדים מזה ומזה לארון וגו'. הפכו פניהם כלפי הר גריזים ופתחו בברכה: ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה, ואלו עונין

אמן, הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופתחו בקללה: +דברים כז+ ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה, ואלו ואלו עונין אמן, עד שגומרין ברכות וקללות.

Talmud de Babylone, traité Sotta, p. 32a :

Comment se firent les bénédictions et les malédictions? Lorsque le peuple hébreu traversa le Jourdain, et arrivèrent aux mont Garizim et Hébal qui se trouvent près de Sichem, à l'endroit où se trouve la plaine de Moré, comme il est écrit : "Ces montagnes sont au delà du Jourdain..." or, il est écrit plus tôt : "Abram s'avança dans le pays jusqu'au territoire de Sichem, jusqu'à la plaine de Môré...". Puisque la plaine de Moré [citée dans la Genèse] correspond à Sichem, ici aussi [dans le deuteronomie], elle correspond aussi à Sichem. Six tribus montèrent au sommet du mont Garizim, et six autres au sommet du mont Hébal, tandis que les prêtres, les lévites et l'Arche se tenaient en bas au milieu, les prêtres entourant l'Arche et les lévites entourant les prêtres tandis que tout le peuple d'Israël se tenait de part et d'autre, comme il est écrit : "Puis, des deux côtés de l'arche d'alliance du Seigneur, en face des prêtres, enfants de Lévi qui la portaient, tout Israël, avec ses anciens, ses préposés et ses juges, tous, étrangers comme indigènes se rangèrent...". ils prononcèrent une bénédiction : " Béni soit l'homme qui ne ferait pas d'image taillée ou jetée en fonte ...", et de chaque côté on répondit "Amen". Puis les lévites se tournèrent vers le mont Hébal et prononcèrent la malédiction : " Maudit soit l'homme qui ferait une image taillée ou jetée en fonte ..." et de chaque côté on répondit "Amen", jusqu'à la fin des bénédictions et malédictions.

Le mont Hébal

יהושע פרק ח

לג) וְכָל יִשְׂרָאֵל וְזִקְנָיו וְשֹׁטְרֵיהֶם וְשִׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לְאֵרוֹן נֶגֶד הַכְּהֹנִים הַלְוִיִּם נִשְׁאִי אֵרוֹן בְּרִית יְקֹוֹק כְּגֵר כְּאֶזְרַח חֻצִּי אֶל מֹוֹל הָרִ גְּרִזִּים וְהַחֲצִי אֶל מֹוֹל הָרִ עִיבֵל כְּאֶשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְקֹוֹק לְבָרֵךְ אֶת הָעָם יִשְׂרָאֵל בְּרֵאשִׁיטָה:

Josué chapitre 8 verset 33 :

Puis, des deux côtés de l'arche d'alliance du Seigneur, en face des prêtres, enfants de Lévi qui la portaient, tout Israël, avec ses anciens, ses préposés et ses juges, tous, étrangers comme indigènes se rangèrent, moitié vers la montagne de Garizim, moitié vers celle d'Hébal, afin que, selon l'ordre de Moïse, serviteur de Dieu, ce fût d'abord la bénédiction qu'on prononçât sur le peuple israélite

Source : Traduction du rabbinat :

<http://www.sefarim.fr/?Library=Pentateuque&Book=Deut%E9ronome&Chapter=27&Verse=26>

<http://www.sefarim.fr/?Library=Proph%E8tes&Book=Josu%E9&Chapter=8&Verse=33>

Textes de la Tora en hébreu, du Talmud et de Rachi : CD-Rom "Bar-Ilan"

Traductions du Talmud et de Rachi : David Touboul